Lettonie

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Latvja

Cette page a été traduite automatiquement: sa qualité ne peut pas être garantie.

1. Constitutional Foundations
2. Ġudikatura

#II

4. L-aċċess għall-informazzjoni każijiet
5. L-aċċess għall-ġustizzja b'parteċipazzjoni pubblika
6. Aċċess għall-ġustizzja kontra l-atti jew l-ommissjonijiet
7. Mezzi oħra ta' aċċess għall-ġustizzja
8. Locus standi
9. Rappreżentanza legali
10. Evidenza
11. Inġunzjonijiet
12. Fuq l-ispejjeż
13. Mekkaniżmi ta' għajnuna finanzjarja
14. Tempestività
15. Kwistjonijiet oħra
16. Tkun barrani
17. Każijiet transkonfinali

Traduzzjoni awtomatika

I. Constitutional Foundations

Skont il-Kostituzzjoni (Satversme), l-Istat tipproteġi d-dritt ta' kull persuna li tgħix f'ambjent ta' inizjattiva billi tipprovdi informazzjoni dwar kundizzjonijiet ambjentali u billi tippromwovi l-konservazzjoni u t-titjib tal-ambjent. Id-dritt kostituzzjonali tinkludi:

1) l-aspett proċedurali: Id-dritt tal-pubbliku li jkollhom aċċess għall-informazzjoni ambjentali, jipparteċipa fit-teħid tad-deċiżjonijiet fi kwistjonijiet ambjentali;

2), l-aspett sostanzjali: Id-dritt tal-pubbliku li jitolbu li l-awtoritajiet pubbliċi jew persuni privati ittemm tali atti jew ommissjonijiet li jaffettwaw b'mod negattiv il-kwalità tal-ambjent, jikkawża dannu jew theddida ta' dannu għas-saħħa jew il-ħajja tal-bniedem, jew interessi legali oħra.

Id-dispożizzjonijiet kostituzzjonali jistgħu jiġu applikati direttament kemm fil-proċeduri amministrattivi u fil-qorti. Iċ-ċittadini jistgħu jinvokaw id-dispożizzjonijiet fi kwalunkwe stadju fi proċeduri amministrattivi jew ġudizzjarji.

Il-liġi internazzjonali, inkluża l-Konvenzjoni ta' Aarhus, tista' wkoll tiġi applikata direttament minn korpi amministrattivi u tal-qorti. F' każ ta' kunflitt bejn norma ġuridika tad-dritt internazzjonali u regola tal-liġi Latvjana tal-istess forza ġuridika hija ddeterminata, in-norma ġuridika tad-dritt internazzjonali għandu jiġi applikat.

II. Ġudikatura

Hemm tliet livelli tas-sistema tal-qorti fil-Latvja.

Traduzzjoni awtomatika

L-ewwel livell jikkonsisti minn 34 qrati distrettwali (tal-belt) għal każijiet ċivili u kriminali u waħda qorti distrettwali amministrattiva, magħmul minn 5 sezzjonijiet fi bliet differenti u li jkopru t-territorju kollu tal-Latvja, għal kawżi amministrattivi.

It-tieni livell jikkonsisti fi 5 qorti reġjonali għal kawżi ċivili u kriminali u waħda qorti amministrattiva reġjonali għal kawżi amministrattivi. Il-qrati reġjonali huma qrati tal-appell għall-kawżi ċivili, kriminali u amministrattivi li jkunu nstemgħu f'qorti distrettwali. Il-qrati reġjonali għandhom ġurisdizzjoni bħala qrati tal-ewwel istanza f'ċerti kategoriji ta' każijiet elenkati fil-liġi proċedurali.

Il-Qorti Suprema hija l- qorti tat-tielet livell. Dan huwa magħmul minn:

1) l-Awla tal-Kawżi Ċivili u l-Awla tal-Kawżi Kriminali, li jiffunzjona bħala qorti tal-appell għal każijiet ċivili u kriminali li jkunu ġew deċiżi minn qrati reġjonali bħala qrati tal-ewwel istanza.

2) tas-Senat, maqsum fi tliet taqsimiet u jiffunzjona bħala istanza ta' kassazzjoni kollha għal każijiet ċivili, kriminali u amministrattivi.

Bħala regola ġenerali, każijiet ċivili, kriminali u amministrattivi jistgħu jiġu riveduti f'kull wieħed minn dawn it-tliet każijiet fil-qorti. Madankollu, kien hemm biss żewġ każijiet tal-Qorti huma permessi għal ċerti kategoriji ta' każijiet ċivili u amministrattivi. Dawn l-eċċezzjonijiet huma stabbiliti skont il-liġi proċedurali ċivili għal talbiet ċivili żgħar, kif ukoll f'diversi liġijiet speċjali li jiddeterminaw il-proċedura amministrattiva, pereżempju, fir-rigward ta' talbiet għal informazzjoni miċ-ċittadini jew l-akkwist pubbliku. Hemm diversi tipi ta' kwistjonijiet koperti f'istanza waħda biss (pereżempju, każijiet ta' persuni li jfittxu l-asil).

Skont il-liġi tal-Latvja, proċeduri dwar reati amministrattivi (ksur) jeżistu. Jekk persuna twettaq reati minuri elenkati f'reati amministrattivi, tiġi imposta penali minn korp amministrattiv. Penali imposti minn korpi amministrattivi jistgħu jiġu appellati quddiem qorti distrettwali (tal-belt) — jiġifieri, qrati komuni għal kawżi ċivili u kriminali. Il-kawżi deċiżi minn imħallef tad-distrett (belt) tista' tiġi appellata quddiem qorti reġjonali. Is-sentenzi tal-qrati reġjonali huma finali u ma jistgħux jiġu appellati.

Il-każijiet huma deċiżi minn imħallfin professjonali, li huma indipendenti u huma soġġetti biss għal-Liġi. Il-fabbrikanti ta' każijiet huwa miftuħ għall-pubbliku b'eċċezzjonijiet biss fl-interess tal-protezzjoni tal-ħajja privata jew valuri sinifikanti oħra protetti mil-liġi. Jekk, skont il-liġi, twettaq il-proċedura bil-miktub, deċiżjonijiet tal-qorti huma miftuħa għall-pubbliku.

Il-lingwa tal-qorti hija Latvjana. Parteċipanti li m'għandhomx kompetenza fil-lingwa uffiċjali jkunu jistgħu jipparteċipaw fil-proċeduri, bl-għajnuna ta' interpretu. Il-Qorti tipprovdi interpretu fl-okkażjonijiet preskritti mil-liġi proċedurali.

Ma hemmx qrati speċjalizzati fil-Latvja.

Każijiet li jirrigwardaw il-konformità tal-liġijiet mal-Kostituzzjoni jew il-konformità ta' atti leġiżlattivi oħra mal-istandards ta' grad ogħla għandhom jiġu mistħarrġa mill-Qorti Kostituzzjonali. Petizzjoni kostituzzjonali hija permessa, jiġifieri, iċ-ċittadini jistgħu jippreżentaw talba jekk huma jikkunsidraw li att normattiv jikser id-drittijiet fundamentali tagħhom imħarsa mill-Kostituzzjoni. Petizzjoni kostituzzjonali hija permessa biss wara li r-rimedji ordinarji (l-istituzzjonijiet amministrattivi, qrati ta' ġurisdizzjoni ġenerali) huma eżawriti.

Ma hemm l-ebda qorti speċjalizzata jew quasi-court li tittratta l-kwistjonijiet ambjentali.

Jekk persuna tqis li xi deċiżjoni jew azzjoni amministrattiva, kif ukoll l-ommissjoni, tikser il-liġi tal-protezzjoni tal-ambjent u tan-natura, jew li jistgħu joħolqu theddid ta' ħsara jew dannu lill-ambjent, hu/hi tista' tindirizza l-qorti amministrattiva. Billi l-kwistjonijiet ambjentali f'ħafna okkażjonijiet huma deċiżi permezz ta' deċiżjonijiet amministrattivi (permessi għall-bini, permessi għall-użu tal-ilma, it-tniġġis permessi eċċ), dawn huma ġeneralment riveduti mill-qorti amministrattiva. L-eżerċizzju tad-drittijiet li tapplika l-Qorti tista' ma tikkawżax, fiha nnifisha, il-konsegwenzi mhux favorevoli, inklużi dawk li jaqgħu taħt id-dritt privat, lill-applikant.

Dwar il-proċedura ċivili, ċittadin ikun jista' jfittex għad-danni kkawżati minn kwalunkwe persuna, jekk din il-persuna tkun kisret, fost l-oħrajn, regolamenti dwar kwistjonijiet ambjentali u b'hekk ikkawża ħsara lill-attur. L-awtoritajiet pubbliċi, li kienu qed jaġixxu f'isem l-Istat, jista' jitlob danni kkawżati lill-ambjent.

Iċ-ċittadini li għandhom informazzjoni dwar ir-reati kriminali li jistgħu jikkawżaw il-ħsara lill-ambjent għandha tinforma lil kwalunkwe istituzzjoni jew uffiċjal li huwa awtorizzat li jwettaq proċeduri kriminali (il-pulizija, l-uffiċċju tal-prosekutur).

Forum shopping mhijiex permessa fi qrati amministrattivi. Hemm possibilità li jkun hemm għażla tal-qorti f'każijiet ċivili: Ġeneralment, l-azzjoni għandha titressaq quddiem il-qorti skont il-post ta' residenza tal-konvenut (għal persuni fiżiċi) jew l-indirizz legali tal-konvenut (għal persuni ġuridiċi); Madankollu, il-liġi tal-proċedura ċivili f'każijiet speċifiċi tipprovdi alternattiva ta' ġurisdizzjoni, skont l-għażla tar-rikorrent jew skont id-dispożizzjonijiet kuntrattwali, jekk dawn jeżistu (ara l-ġuriżdizzjoni territorjali). http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_lat_en.htm#B.II.

Meta jsir l-appell għal deċiżjonijiet amministrattivi quddiem il-qorti amministrattiva, il-persuna tista' titlob:

Traduzzjoni awtomatika

1) li tannulla jew li tiddikjara invalidi (kompletament jew parzjalment), jew li tiddikjara illegali d-deċiżjoni kkontestata; Jekk l-appell jirnexxi, il-qorti tista' wkoll, jekk ikun il-każ, jobbligaw istituzzjoni amministrattiva sabiex jirrimedjaw il-konsegwenzi tad-deċiżjoni amministrattiva;

2) li tiddikjara l-azzjonijiet reali diġà magħmul, jew li huma ppjanati fil-futur, huwa illegali u sabiex jirrimedja l-konsegwenzi tagħhom;

3) li jobbligaw istituzzjoni amministrattiva li toħroġ deċiżjoni favorevoli;

4) lill-Istat eżistenti u noneżistenti ċertu dubju relazzjonijiet ġuridiċi;

5) li jiġu obbligati li jidħol f'kuntratt pubbliku, fir-rigward tat-terminazzjoni ta' tali kuntratt, biex jissodisfaw l-obbligi li jirriżultaw minn tali kuntratt, jew biex jiddikjaraw issodisfa l-obbligi tiegħu.

Huwa possibbli li jsir appell kontra ksur ta' regoli proċedurali, anki meta l-applikant huwa sodisfatt bid-deċiżjoni finali, iżda, f'dan il-każ speċifiku, persuna trid tipprova ksur sostanzjali tad-drittijiet tiegħu/tagħha li għandhom locus standi quddiem il-qorti.

Jekk persuna tqis li d-deċiżjoni amministrattiva, azzjoni jew ommissjoni kkawżat telf finanzjarju jew dannu personali (inklużi danni morali), hu/hi jista' jitlob kumpens xieraq f'qorti amministrattiva. It-talba tista' tiġi inkluża fin-noti ta' appell kontra d-deċiżjoni amministrattiva, jew, jekk il-kumpens ma ntalabx fl-istess ħin meta l-appell mid-deċiżjoni amministrattiva, talba speċifika għal kumpens tista' tkun sottomessa wara l-aħħar sentenza dwar l-illegalità tad-deċiżjoni (l-azzjoni);

Qorti amministrattiva tista' tħassar id-deċiżjoni soġġetta għall-appell (kompletament jew parzjalment), iżda m'għandha l-ebda kompetenza biex temenda l-kontenut tad-deċiżjoni fuq il-qorti stess, pereżempju, biex jinbidlu l-kundizzjonijiet tal-permess tal-bini. F'każijiet speċifiċi, il-liġi tista' tawtorizza lill-Qorti biex jemendaw id-deċiżjoni appellata, iżda ma hemmx tali dispożizzjonijiet f' regolamenti ambjentali.

Kawżi ambjentali jiġu eżaminati skont l-istess regoli proċedurali bħal kawżi amministrattivi oħra. Madankollu, xi atti normattivi dwar kwistjonijiet ambjentali jippreskrivu regoli speċifiċi għal appell partikolari deċiżjonijiet ambjentali. Pereżempju, iċ-ċittadini jistgħu jappellaw il-kundizzjonijiet tal-permess għall-attivitajiet ta' tniġġis matul il-perjodu kollu tal-validità tiegħu, li hija differenti b'mod sinjifikattiv mir-regola ġenerali li jappellaw kwalunkwe deċiżjoni fi żmien xahar mid-data tad-dħul tagħha fis-seħħ.

Il-qorti amministrattiva tirreferi għall-każ strettament fil-limiti stabbiliti minn din tal-aħħar. Il-Qorti ma jistgħux ibiddlu l-indikazzjoni jew jeżaminaw id-deċiżjonijiet ma sar l-ebda appell bil-miktub mill-applikant fuq mozzjoni tagħha stess. Madankollu, fi ħdan dawn il-limiti formali, il-qorti hija libera li tiġi eżaminata d-deċiżjoni b'mod sħiħ: jivverifikaw bażi fattwali għall-ħruġ ta' deċiżjoni partikolari u applikat il-liġi b'mod korrett, skont il-prinċipju ta' investigazzjoni oġġettiva, fil-kompetenza tal-Qorti tal-Ġustizzja. Barra minn hekk, il-Qorti tista', fuq inizjattiva tagħha stess, tippreżenta applikazzjoni fil-qorti kostituzzjonali jew jitlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea biex tagħti deċiżjoni preliminari.

Qorti tista' tieħu l-hekk imsejħa Deċiżjoni anċillari, jekk waqt li tiddeċiedi l-kawża isib fatti dwar ksur possibbli tal-liġi, li ma kinitx eżaminat direttament fil-każ partikolari. Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lil istituzzjoni responsabbli, jew l-Uffiċċju tal-Prosekutur. Inċidentalment, il-Qorti tuża d-deċiżjonijiet anċillari biex tinforma lill-Parlament jew tal-fergħa eżekuttiva (ministeri, il-kabinett) dwar in-nuqqas ta' regolamentazzjoni legali jew kwistjonijiet oħra li jridu jiġu solvuti mil-leġiżlazzjoni.

III. L-aċċess għall-informazzjoni każijiet

Kull persuna li tkun ressqet talba għal informazzjoni ambjentali minn awtorità tal-Istat u jqis li talba għal informazzjoni ġiet injorata jew miċħuda (parzjalment jew kompletament), jew bħala tweġiba xierqa ma tkunx ġiet irċevuta, jew drittijiet għal informazzjoni ambjentali jkunu ġew miksura, għandha dritt għal appell ommissjoni bħal din quddiem il-Qorti Amministrattiva.

Jekk l-awtorità tirrifjuta li tiżvela l-informazzjoni mitluba, hija għandha tagħti raġunijiet bil-miktub għal din id-Deċiżjoni u tinkludi informazzjoni dwar ir-rimedji f'sitwazzjoni partikolari, jiġifieri, għal liema istituzzjoni u f'liema limiti ta' żmien il-persuna tista' tippreżenta appell.

Skont il-liġi dwar il-libertà tal-informazzjoni, it-tweġiba tal-istituzzjoni jew in-nuqqas li jagħtu tweġiba tista' tiġi appellata minn istituzzjoni amministrattivi superjuri u, imbagħad, quddiem il-qorti distrettwali amministrattiva.

L-appell għandu jiġi ppreżentat fi żmien xahar mill-ħruġ tar-risposta, jew fi żmien sena f'każijiet meta t-tweġiba ma jkunx ingħata jew meta l-proċedura għas-sottomissjoni ta' appell ma ġiex iċċarat f'tweġiba bil-miktub. Jekk hemm istituzzjonijiet amministrattivi superjuri, huwa obbligatorju li jappellaw lil din l-istituzzjoni. L-appell għandu jiġi ppreżentat bil-miktub jew bil-fomm lill-istituzzjoni li tkun ħarġet (jew li kellu l-obbligu li jagħti tweġiba). Jekk l-applikazzjoni tiġi ppreżentata bil-fomm, l-istituzzjoni għandha immedjatament jibnuha bil-miktub u l-applikant għandu jiffirmaha. Din l-applikazzjoni għandha titressaq għal eżaminazzjoni superjuri ta' istituzzjoni. Jekk ma jkunx hemm din l-istituzzjoni jew huwa l-kabinett, it-tweġiba (jew nuqqas li tingħata tweġiba) jista' immedjatament jiġi appellat quddiem il-qorti distrettwali amministrattiva.

traduzzjoni awtomatika

Traduzzjoni awtomatika

L-appell jista' jiġi ppreżentat ukoll elettronikament permezz tal-posta elettronika, iżda mbagħad għandu jkun iffirmat b'firma elettronika.

It-tariffa tal-Istat ta' LVL 20 (app. EUR 29) irid jitħallas qabel ma tressaq appell quddiem il-qorti distrettwali amministrattiva. Dan jista' jsir f'bank. Il-Qorti tal-Ġustizzja, b'kunsiderazzjoni tas-sitwazzjoni finanzjarja ta' persuna fiżika, jistgħu jnaqqsu l-ammont tal-miżata jew jeżentaw mill-obbligu li tħallas it-tariffa.

Kull persuna għandha d-dritt tipparteċipa fil-proċeduri bl-għajnuna tar-rappreżentant jew permezz ta' rappreżentant. M'hemm l-ebda regoli fuq parir mandatorju għal proċedura ġudizzjarja (inkluż kassazzjoni).

Fil-kuntest tal-eżami tal-każ, il-Qorti tal-Ġustizzja tista', jekk ikun meħtieġ, ikollha aċċess għall-informazzjoni l-aċċessibbiltà tagħha hija kkontestata.

Il-qorti għandha tobbliga lill-istituzzjoni li tiżvela l-informazzjoni mitluba lill-applikant jekk ma ssibx raġunijiet għal rifjut tal-istituzzjoni bażi soda. Jekk ikun hemm raġuni biex jirrestrinġu l-aċċess għal ċerti partijiet tal-informazzjoni mitluba, madankollu, l-istituzzjoni għandha tkun obbligata li tiżvela l-elementi ta' informazzjoni li tista' tiġi żvelata.

IV. L-aċċess għall-ġustizzja b'parteċipazzjoni pubblika

L-eżami ta' kwistjonijiet ambjentali f'istituzzjonijiet amministrattivi titwettaq skont l-istess regoli proċedurali bħal f'każijiet oħra amministrattivi. Il-proċedura amministrattiva tad-dritt jirregola l-proċedura, filwaqt li jitqiesu l-eċċezzjonijiet u regoli differenti tal-ħarsien ambjentali jew tal-liġi li jinsabu f'atti normativi speċjali dwar kwistjonijiet ambjentali, pereżempju, il-liġi dwar il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali.

Il-proċedimenti f'istituzzjonijiet amministrattivi jitwettqu bil-Latvjan, b'eċċezzjonijiet possibbli għas-sottomissjoni ta' applikazzjoni f' lingwa barranija f'sitwazzjonijiet ta' emerġenza biss.

Il-proċeduri amministrattivi huma mingħajr ħlas, b'eċċezzjonijiet stabbiliti bil-liġi. Jekk l-istituzzjoni (u għaldaqstant il-Qorti) sabet li l-persuna destinatarja tad-deċiżjoni, persuna fiżika biss) tkun f'sitwazzjoni finanzjarja diffiċli u li tal-fajl amministrattiv partikolari huwa kkumplikat, jista' jieħu deċiżjoni li r-remunerazzjoni li rappreżentant ta' din il-persuna, f'qafas regolat, għandu jitħallas mill-baġit tal-Istat.

Id-dritt li jieħdu sehem fil-proċeduri amministrattivi hija rikonoxxuta lil persuni fiżiċi u ġuridiċi (inklużi l-organizzazzjonijiet mhux governattivi), kif ukoll ma' assoċjazzjonijiet ta' persuni bħal dawn. Persuna għandha d-dritt li tipparteċipa fil-proċedura, personalment jew permezz ta' rappreżentant jew permezz ta' rappreżentant.

Ikun hemm l-obbligu li l-istituzzjoni kompetenti li tinġabar l-informazzjoni kollha rilevanti f'dan il-każ. Madankollu, persuna tkun obbligata li tipprovdi informazzjoni u evidenza li tkun fil-pussess tagħha.

Il-parteċipanti fil-proċedura amministrattiva għandhom dritt jiffamiljarizzaw ruħhom mad-dokumenti tal-fajl u d-dritt għal smigħ minn min jieħu d-deċiżjonijiet. Fi kwistjonijiet ambjentali, dawn id-drittijiet huma rregolati minn regoli proċedurali ddettaljati għall-ħarsien ambjentali (għal kwistjonijiet ambjentali b'mod ġenerali) u f'atti leġiżlattivi oħra dwar kwistjonijiet ambjentali speċifiċi, pereżempju, proċedura ta' valutazzjoni tal-impatt ambjentali.

Ġeneralment, l-istituzzjonijiet iridu amministrattivi jiddeċiedu kawżi fi żmien xahar minn meta tirċievi applikazzjoni mingħand persuna. Iżda għandu jiġi nnotat li diversi atti normattivi dwar l-ambjent jistgħu jistabbilixxu skadenzi differenti. L-istituzzjoni għandha titħalla testendi l-iskadenza jekk tkun meħtieġa għat-teħid ta' deċiżjoni finali korretta. F'każijiet urġenti, il-persuna tista' titlob lill-istituzzjoni tadotta d-deċiżjoni immedjatament.

Jekk il-persuna tqis li d-deċiżjoni ta' istituzzjoni amministrattiva illegali jew inkella mhux sodisfaċenti, id-deċiżjoni tista' tiġi appellata amministrattiva superjuri ta' istituzzjoni fi żmien xahar mid-dħul fis-seħħ tad-deċiżjoni, jew fi żmien sena mid-dħul fis-seħħ tad-deċiżjoni jekk xi informazzjoni dwar il-proċeduri applikati għal appelli ma ġietx inkluża fid-deċiżjoni bil-miktub. L-appell għandu jiġi ppreżentat bil-miktub jew bil-fomm lill-istituzzjoni li tkun ħarġet id-deċiżjoni, u għandha tintbagħat għall-eżami superjuri ta' istituzzjoni.

Appell amministrattiv superjuri ta' istituzzjoni hija obbligatorja, ħlief f'każijiet fejn m'hemm l-ebda Istituzzjoni jew superjuri huwa tal-Kabinett. Il-Qorti se jirrifjuta li jaċċetta appelli diretti jekk il-persuna ma jipprovax li hu/hi kien ipprova jippreżenta appell superjuri ta' istituzzjoni.

Waqt li teżamina l-każ, il-Qorti tirrevedi kemm l-legalità proċedurali u sostantiva tad-deċiżjoni.

Skont il-legalità esterna, il-Qorti tista' tannulla d-deċiżjoni meta hija tasal għall-konklużjoni li l-Istituzzjoni għamlet żbalji proċedurali serji. Normalment tingħata attenzjoni partikolari dawn il-kwistjonijiet:

1) jekk il-persuni affettwati direttament mid-deċiżjoni kif ukoll persuni li juru interess fi kwistjonijiet ambjentali kienu mogħtija b' opportunità li jipparteċipaw fit-teħid ta' deċiżjonijiet (jiġifieri, jekk kien hemm informazzjoni disponibbli dwar il-bidu f'waqtu ta' deċiżjonijiet, jekk iċ-ċittadini kellhom il-possibbiltà li jinfurmaw irwieħhom dwar il-fajl, jekk iċ-ċittadini kellhom il-possibbiltà li tinstema' mill-istituzzjoni, li tinkludi wkoll id-dritt li tiġi pprovduta l-informazzjoni lill-istituzzjoni u biex tesprimi l-opinjoni u proposti);

2) jekk l-istituzzjoni tkun kisbet l-informazzjoni kollha meħtieġa (jekk l-istituzzjoni tkun stabbiliet il-fatti kollha rilevanti għall-każ, jekk tkunx meqjusa u bbilanċjati l-interessi ta' diversi persuni u gruppi);

3) jekk l-istituzzjoni tkun ipprovdiet raġunijiet suffiċjenti u ċari u r-raġunijiet legali (b'referenza għal dispożizzjonijiet ġuridiċi) għad-deċiżjoni.

Taħt il-legalità fuq il-mertu, il-Qorti Ġenerali ser teżamina jekk, b'teħid inkunsiderazzjoni fatti stabbiliti, kien leġittimu li toħroġ id-deċiżjoni kkontestata. Pereżempju, jekk f'ċirkustanzi partikolari huwa permess li toħroġ permess għall-operat ta' installazzjoni li jniġġsu kkaratterizzati minn ċertu ammont ta' ċerti emissjonijiet.

Jekk l-applikanti jkollhom dubju raġonevoli dwar il-materjal u s-sejbiet tekniċi, il-Qorti tista' tivverifika dawn il-fatti. Fil-biċċa l-kbira, dawn il-kwistjonijiet huma assenjati lil esperti indipendenti; l-ispejjeż tiegħu huma koperti mill-baġit tal-Istat. Parteċipant fil-proċedura huma, barra minn hekk, awtorizzati sabiex jippreżentaw l-opinjoni esperta tagħhom stess.

Il-Qorti tal-Ġustizzja hija limitata fir-reviżjoni tagħha biss f'żewġ okkażjonijiet: meta l-istituzzjoni jkollha setgħa diskrezzjonali (l-hekk imsejħa s-setgħa li jagħżlu liema minn diversi soluzzjonijiet legalment sodi tkun l-aħjar), jew, meta l-istituzzjoni tkun tat evalwazzjoni li, min-natura tagħha, taqa' fi ħdan il-kompetenza tiegħu stess u mhuwiex possibbli li jiġu kkontestati fil-qorti.

Il-Qorti Amministrattiva mhux ser tirrieżamina appelli dwar atti regolatorji, pereżempju, pjani ta' żoni u l-pjanijiet tal-użu tal-art tal-gvernijiet lokali. Huma jistgħu jiġu kkontestati fil-qorti kostituzzjonali (ara l-Kapitolu II).

Fl-2012, il-Qorti Amministrattiva hija kompetenti sabiex teżamina l-pjanijiet dettaljati li, jekk ikun hemm bżonn, dettalji ta' pjan ta' tqassim f'żoni tal-gvern lokali u l-pjanijiet tal-użu tal-art (pjanijiet għall-ispazju u pjanijiet lokali) għal-livell ta' biċċiet ta' art partikolari, peress li huma kkunsidrati bħala li huma deċiżjonijiet amministrattivi ta' natura ġenerali. Pjanijiet dettaljati tista' tiġi appellata fi żmien xahar minn meta ssir il-pubblikazzjoni uffiċjali dwar l-approvazzjoni tagħhom. Pjanijiet dettaljati jistgħu jiġu appellati minn persuni affettwati mill-pjan jew minn persuni mċaħħda l-parteċipazzjoni fit-teħid ta' deċiżjonijiet garantiti mid-drittijiet tas-soċjetà, kif ukoll persuni li jemmnu li l-pjan ma jikkonformax mar-rekwiżiti tal-liġi dwar l-ambjent, toħloq dannu ambjentali jew theddid ta' ħsara ambjentali. Appell bil-miktub li tistqarr l-oġġezzjonijiet għandha titressaq quddiem il-qorti distrettwali amministrattiva, bl-evidenza kollha disponibbli mehmuża. Il-Qorti tista' wkoll, fuq inizjattiva tagħha stess, tiġbor informazzjoni utli sabiex tiddeċiedi l-kawża, inkluż opinjonijiet ta' esperti. Il-każijiet jiġu deċiżi fi proċedura bil-miktub. Iżda l-qorti żżomm is-seduti orali, meta l-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi hekk jew l-applikant, persuna terza involuta fi proċess jew entitajiet ġuridiċi li għandhom id-dritt li jiddefendu d-drittijiet u l-interessi ta' persuni privati talbet proċedura orali. Istituzzjoni amministrattiva (il-konvenut) ma għandux dritt li joġġezzjonaw għal proċedura bil-miktub.

Skont il-proċedura tal-valutazzjoni tal-impatt ambjentali (VIA), il-Qorti Amministrattiva tista' tirrevedi d-deċiżjonijiet ta' skrinjar tal-VIA. Deċiżjoni li tiddikjara EIA meħtieġa jistgħu jiġu appellati mill-persuna li qed jippjanaw li jwettqu l-attività maħsuba. Deċiżjoni li tiddikjara bla bżonn EIA ma jistgħux jiġu appellati quddiem il-qorti minnufih, iżda jistgħu jiġu eżaminati waqt ir-reviżjoni tal-att li jawtorizza proġett ippjanat (pereżempju għall-permess tal-bini).

Via deċiżjonijiet tat-tfassil tal-ambitu u l-opinjonijiet tal-awtorità kompetenti rigward Dikjarazzjoni tal-EIA (id-deċiżjoni finali dwar l-EIA) ma tistax tiġi mistħarrġa mill-Qorti separatament. Iżda, il-Qorti tista' tirrevedi l-awtorizzazzjoni finali dwar l-attività maħsuba u, fi ħdan dan il-qafas, il-qorti hija libera li jeżamina oġġezzjonijiet kontra l-proċedura tal-EIA u d-deċiżjoni finali dwar l-EIA.

Il-Qorti tirrevedi kemm l-legalità proċedurali u sostantiva tad-deċiżjonijiet tal-EIA:

1) jekk jiġu segwiti r-regoli proċedurali essenzjali fir-rigward ta' persuni milquta u l-persuni li għandhom interess fi kwistjonijiet ambjentali, b'enfasi speċjali fuq l-aċċess għal informazzjoni ambjentali u drittijiet ta' parteċipazzjoni fit-teħid tad-deċiżjonijiet, inkluż il-possibbiltà li jippreżentaw l-informazzjoni, jesprimu fehmiet u proposti, u suffiċjentement serja l-attitudni tal-istituzzjoni lejn dawn il-fehmiet u l-proposti;

2) jekk EIA kienet saret b'mod li jipprovdi biżżejjed il-possibbiltà li jiġbru l-informazzjoni rilevanti kollha dwar l-impatt possibbli dwar l-attività maħsuba għall-ambjent,

3) jekk d-deċiżjoni VIA finali hija bbażata fuq is-sejbiet korretta u jekk huwa jistabbilixxi b'mod ċar u suffiċjenti r-raġunijiet tiegħu bil-miktub.

Traduzzjoni awtomatika

Il-Qorti tal-Ġustizzja ma tistax tiddeċiedi u tiddikjara d-dikjarazzjonijiet tagħha stess dwar l-impatt intenzjonat ta' attività amministrattiva minflok ta' istituzzjoni. Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' ssib żbalji fattwali u żbalji li wasslu jew setgħu wasslu, b'mod żbaljat id-deċiżjoni finali.

Sabiex jidhru quddiem il-qorti amministrattiva ta' awtorizzazzjoni finali, persuna għandu jindika l-ksur id-drittijiet tiegħu (pereżempju, allegatament miksura drittijiet ta' proprjetà), jew ma' interessi ambjentali. Persuna li tressaq appell fl-interess tal-protezzjoni ambjentali għandha tispjega r-raġunijiet għaliex hu jqis li awtorizzazzjoni ta' attività maħsuba, possibbilment minħabba żbalji proċedura EIA, ma jikkonformawx mal-liġi ambjentali jew jistgħu joħolqu theddid ta' dannu jew ħsara ambjentali.

Bħala regola ġenerali, meta appell jiġi ppreżentat lil xi istituzzjoni jew superjuri amministrattiva quddiem il-qorti amministrattiva, għandu effett ta' sospensjoni sabiex id-deċiżjoni soġġetta għall-appell. Jiġifieri, huwa pprojbit li tinbeda ħidma dwar l-attività maħsuba, biex tibda x-xogħlijiet ta' kostruzzjoni, jew li joħroġ deċiżjonijiet ġodda bbażati fuq waħda kkontestata. Il-liġi dwar l-istima tal-impatt fuq l-ambjent ma jagħtu ebda eċċezzjoni tagħhom. Persuna li trid tinbeda maħsuba (bħalissa sospiża) l-attività għandha d-dritt li titlob għall-issoktar tal-operat fis-seħħ tad-deċiżjoni. Il-Qorti tiddeċiedi dwar il-protezzjoni provviżorja, filwaqt li jitqiesu kemm il-legalità tad-deċiżjoni (malajr, mingħajr ħsara għall-aħħar sentenza) u l-possibbiltà ta' dannu għall-interessi involuti, inklużi dawk ambjentali.

Il-qrati amministrattivi jistgħu jirrevedu permessi għal attivitajiet industrijali u agrikoli b'livell għoli ta' tniġġis (IPPC). Kwalunkwe persuna (fiżika, legali, organizzazzjonijiet mhux governattivi) jistgħu jappellaw deċiżjonijiet quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. B'mod partikolari, l-appell ma jistax jitressaq jekk persuna tqis id-dritt tiegħu għall-informazzjoni ambjentali jew id-dritt tiegħu li jipparteċipa fit-teħid miksura.

L-appell għandu jitressaq quddiem l-awtorità superjuri (Environment State Bureau). Sussegwentement, appell bil-miktub li tistqarr l-oġġezzjonijiet jistgħu jitressqu quddiem qorti distrettwali amministrattiva, bl-evidenza kollha disponibbli mehmuża. Il-Qorti tista' wkoll, fuq inizjattiva tagħha stess, tiġbor informazzjoni utli sabiex tiddeċiedi l-kawża, inkluż opinjonijiet ta' esperti. Il-Qorti tiddeċiedi l-każ fi proċedura bil-miktub, bl-eċċezzjoni ta' każijiet fejn il-parteċipanti għall-proċedimenti (minbarra istituzzjoni amministrattiva, il-konvenuta) talbu proċedura orali.

Il-Qorti Ġenerali ser teżamina jekk nħareġ permess skont ir-regoli proċedurali obbligatorji, li jinkludi l-aċċess għal persuni li għandhom interess li l-informazzjoni kollha rilevanti u spjegati b'mod ċar, kif ukoll il-possibbiltà ta' persuni interessati li jressqu lmenti, proposti, kif ukoll prova li l-istituzzjoni tkun ikkunsidrat oġġezzjonijiet u l-proposti tiegħu.

Il-Qorti hija libera li tivverifika l-fatti li jiġġustifikaw il-ħruġ tal-permess, pereżempju, il-Qorti tista' tivverifika d-dejta dwar l-attività industrijali ppjanata, u l-karatteristiċi tal-faċilitajiet, u d-dejta dwar kondizzjonijiet ambjentali eżistenti.

Sabiex tippreżenta appell quddiem il-qorti amministrattiva, ma huwiex meħtieġ li r-rikorrent jipparteċipa fil-konsultazzjoni pubblika fażi tal-IPPC jew jagħmlu kummenti matul il-konsultazzjoni pubblika.

Bħala regola ġenerali, l-appell amministrattiv superjuri tal-istituzzjoni jew lill-qorti amministrattiva għandhom effett sospensiv għal permess IPPC, jiġifieri, mhuwiex permess li jibda l-operat tal-faċilità li jniġġsu, sakemm il-qorti tiġbor operazzjonali fis-seħħ tal-permess. Dawn ir-regoli japplikaw meta l-applikant ikun ippreżenta l-appell fi żmien xahar mid-data li din id-Deċiżjoni tidħol fis-seħħ.

Madankollu, hemm eċċezzjoni rigward attivitajiet li jniġġsu li teħtieġ tal-kategorija A jew tal-kategorija B jippermettu. Skont il-liġi dwar it-tniġġis, kwalunkwe persuna tista' tressaq appell fuq il-kundizzjonijiet tal-permess f'kull ħin waqt li l-permessi relevanti hija fis-seħħ. Dan it-tip ta' appell ikun permess meta attività li tniġġes jistgħu sostanzjalment jaffettwaw b'mod negattiv is-saħħa tal-bniedem jew l-ambjent, jew l-objettivi ta' kwalità ambjentali speċifikati fil-liġi ambjentali, jew rekwiżiti oħra ta' atti normattivi. F'dan il-każ, l-appell tad-deċiżjoni ma tissospendix l-operat tal-permess.

V. aċċess għall-ġustizzja kontra l-atti jew l-ommissjonijiet

Jekk persuna tqis li kwalunkwe individwu jew persuna ġuridika li jikkawża dannu jew theddida ta' dannu lill-ambjent, hija m' għandhiex id-dritt li tippreżenta rikors quddiem il-qorti ċivili jew għal appell fuq l-azzjonijiet tiegħu lill-qorti amministrattiva. Il-persuna tista' titlob kumpens għal ħsara kkawżata lilu nnifsu/lilha nnifisha, iżda m'għandux permess li jitolbu kumpens għad-danni u l-ħsara għall-ambjent bħala tali. Għalhekk, jekk il-persuna tqis li kwalunkwe persuna oħra, u l-azzjoni ppjanata jew li qed issir, jikkawża dannu jew theddida ta' dannu lill-ambjent, hija tista' tagixxi f'dawn il-modi li ġejjin:

1) jekk l-allegat perikolu jitwettaq f'konformità mad-deċiżjoni ta' awtorità amministrattiva, il-persuna tista' tappella kontra d-deċiżjoni amministrattiva superjuri ta' istituzzjoni u, konsegwentement, lill-Qorti Amministrattiva, jew,

2) jippreżenta applikazzjoni lil istituzzjoni amministrattivi kompetenti biex iħarsu l-ambjent u biex tiġi infurzata azzjoni xierqa biex iwaqqfu l-ħsara lill-ambjent. Jekk l-istituzzjoni kompetenti li tirrifjuta milli tagixxi, deċiżjonijiet jew ommissjonijiet jistgħu jiġu appellati f'istituzzjoni amministrattivi superjuri u, konsegwentement, lill-qorti amministrattiva. F'dan il-każ, il-persuna tista' titlob lill-Qorti tal-

Traduzzjoni awtomatika

Prim’ Istanza tobbliga lill-istituzzjoni kompetenti li tieħu deċiżjoni mmirata lejn il-ħarsien tal-ambjent. Pereżempju, jekk individwu, b’ mod illegali, mingħajr permess minn qabel, tinbena triq f’żona naturali protetta, il-persuna tista’ titlob lill-istituzzjoni kompetenti tobbliga lill-persuna responsabbli biex iħott il-bini, sabiex terġa’ tiġi stabbilita s-sitwazzjoni preċedenti u li jikkumpensa d-danni materjali kkawżati lill-ambjent.

Is-Servizz Statali għall-Ambjent li hija l-istituzzjoni kompetenti li jwettqu kontroll mill-Istat għall-protezzjoni ambjentali u l-użu tar-riżorsi naturali. Huwa konxju tad-dmirijiet tiegħu permezz ta’ 8 li jinsabu f’territorju reġjonali għall-ambjent, kif ukoll bordijiet tal-baħar u ilmijiet interni tal-amministrazzjoni, u Ċentru għas-Sikurezza tar-Radjazzjoni.

Ġeneralment, id-deċiżjonijiet li l-Bordijiet reġjonali ambjentali tista’ tkun soġġetta għal appell quddiem ġerarkija amministrattiva ta’ istituzzjoni, li f’ħafna każijiet huwa ambjent State Bureau.

Persuna tista’ tressaq l-ilment tagħha quddiem l-istituzzjoni amministrattivi kemm bil-miktub kif ukoll bil-fomm. L-ilmenti għandhom jiġu immedjatament bil-miktub orali minn l-uffiċjal tal-istituzzjoni. Ilmenti u appelli bil-miktub, iffirmata elettronikament, jistgħu jintbagħtu wkoll bil-posta elettronika.

Jekk il-persuna ma tkunx sodisfatta bid-deċiżjoni jew ommissjoni tal-istituzzjoni kompetenti, hu/hi jista’ jappellaha amministrattiva superjuri ta’ istituzzjoni. L-appell għandu jiġi ppreżentat lill-istituzzjoni li tkun ħarġet (jew kellha obbligu li joħroġ) id-deċiżjoni dwar l-ilment oriġinali. L-appell għandu jitressaq għal eżami superjuri ta’ istituzzjoni. Appell amministrattiv superjuri tal-istituzzjoni huwa obbligatorju qabel imorru l-qorti amministrattiva.

Jekk l-appell lill-qorti amministrattiva huwa ġġustifikat b’interess ambjentali, huwa biżżejjed li jkollu locus standi quddiem il-qorti. Appell bil-miktub li tiddikjara l-oġġezzjonijiet għandha titressaq quddiem il-qorti distrettwali amministrattiva, bl-evidenza kollha disponibbli mehmuża.

VI. Mezzi oħra ta’ aċċess għall-ġustizzja

Minbarra l-istħarriġ amministrattiv u ġudizzjarju ta’ deċiżjonijiet jew ta’ ommissjonijiet tal-istituzzjonijiet amministrattivi, hemm mezz ieħor ta’ rimedju disponibbli fi kwistjonijiet ambjentali.

Il-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, inkluż id-dritt għall-ħajja f’ambjent mingħajr interess, jaqa’ taħt il-kompetenza tal-Ombudsman (tiesībsargs). L-Ombudsman jista’:

1) jeżaminaw l-ilmenti u proposti ta’ individwi privati, jinvestigaw iċ-ċirkostanzi;

2) titlob li l-istituzzjonijiet jiċċaraw il-ħtieġa ċ-ċirkustanzi tal-każ u jinfurmaw lill-Ombudsman tagħhom;

3) jew wara eżami, jipprovdi lill-istituzzjoni b’rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet rigward il-legalità u l-effettività tal-attivitajiet tagħhom, kif ukoll l-osservanza tal-prinċipju ta’ amministrazzjoni tajba;

4) fil-qafas tal-liġi, isolvu tilwim bejn individwi privati u l-istituzzjonijiet, kif ukoll tilwim fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem bejn individwi privati;

5) jiffaċilitaw il-konċiljazzjoni bejn il-partijiet involuti fit-tilwima;

6) fis-soluzzjoni tat-tilwim, jipprovdu opinjonijiet u rakkomandazzjonijiet lil individwi privati dwar il-prevenzjoni ta’ vjolazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem;

7) tipprovdi lill-Parlament, il-Kabinett, il-gvernijiet lokali jew istituzzjonijiet oħra b’rakkomandazzjonijiet dwar il-ħruġ jew emendi għal-leġiżlazzjoni;

8) jipprovdu lill-persuni b’konsultazzjonijiet dwar kwistjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem;

9) twettaq riċerka u tanalizza s-sitwazzjoni fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem, kif ukoll jipprovdi opinjonijiet dwar il-kwistjonijiet topiċi dwar id-drittijiet tal-bniedem.

L-Uffiċċju tal-Prosekutur għandu setgħa ta’ verifika, jiġifieri, il-prosekutur għandu l-obbligu li jieħu miżuri meħtieġa għall-protezzjoni tad-drittijiet u l-interessi leġittimi tal-persuni u tal-istat. Dan jista’ jinkludi l-interessi tal-protezzjoni tal-ambjent, ukoll. Il-miżuri meħuda mill-Prosekutur jista’ jkun il-bidu ta’ investigazzjoni kriminali, iżda wkoll mezzi oħra ta’ azzjoni. Il-prosekutur jista’:

1) joħroġ twissija lill-persuni jekk l-azzjonijiet tagħhom juru li hemm il-possibbiltà ta’ ksur tal-liġi;

2) ħarġu jipprotestaw lill-Kabinett, ministeri u istituzzjonijiet amministrattivi, l-istituzzjonijiet tal-gvern lokali, spezzjonijiet u s-servizzi tal-Istat, intrapriżi, istituzzjonijiet, organizzazzjonijiet u uffiċjali, jekk id-deċiżjonijiet tagħhom ma jkunux konformi mad-dispożizzjonijiet legali fis-seħħ; l-istituzzjoni partikolari jew l-uffiċjal għandu jinforma lill-Prosekutur tar-riżultat jipprotestaw fi żmien

Traduzzjoni awtomatika

perjodu ta’ 10 jum. Il-prosekutur jista’ jitlob lill-qorti jekk l-protesta tiegħu jiġi miċħud mingħajr bażi jew ebda tweġiba għaliha jkun ipprovdut;

3) sabiex tippreżenta sottomissjoni bil-miktub lill-impriża rispettiva, awtorità, organizzazzjoni, uffiċjal, jew persuna, jekk huwa meħtieġ biex twaqqaf l-attività illegali, jirranġa l-konsegwenzi ta’ tali attività jew għall-prevenzjoni ta’ ksur; Jekk il-ħtiġiet espressi f’ sottomissjoni mhumiex imħarsa jew ebda tweġiba għaliha jkun ipprovdut, il-prosekutur għandu d-dritt li jressaq quddiem qorti jew kwalunkwe istituzzjoni kompetenti applikazzjoni li titlob għal miżuri dwar ir-responsabbiltà rispettiva.

Fil-Latvja, m’hemm l-ebda prosekuzzjoni kriminali disponibbli. Persuna jrid jippreżenta tħassib dwar il-possibbiltà ta’ reat, il-pulizija jew l-Uffiċċju tal-Prosekutur.

VII. Locus standi

Locus standi	Il-proċedura amministrattiva	Proċedura ġudizzjarja
Individwi	interess ambjentali	interess ambjentali
NGOs	l-istess	l-istess
Entitajiet ġuridiċi oħrajn	l-istess	l-istess
Gruppi ad hoc	l-istess	l-istess
NGOs barranin	l-istess	l-istess
Oħrajn, ta’ kull tip#_ftn1	le	le

Kulħadd għandu d-dritt li jressaq ilment amministrattiv responsabbli istituzzjoni jew appell quddiem il-qorti amministrattiva fi kwistjonijiet ambjentali mingħajr ebda kundizzjonijiet speċifiċi oħra, jiġifieri, jista’ jitressaq ilment jekk persuna tqis li xi deċiżjoni amministrattiva jew azzjoni reali, kif ukoll ommissjoni, tikser il-liġi tal-protezzjoni tal-ambjent u tan-natura, jew li jistgħu joħolqu theddid ta’ ħsara jew dannu lill-ambjent.

Id-dritt li jieħdu sehem fi proċeduri amministrattivi jew proċeduri ġudizzjarji hija rikonoxxuta bl-istess mod għall-persuni kollha: għal persuni fiżiċi u ġuridiċi (inklużi l-organizzazzjonijiet mhux governattivi, nazzjonali jew barranin, ta’ kwalità differenti; partiti politiċi, organizzazzjonijiet kummerċjali), kif ukoll assoċjazzjonijiet ta’ persuni, jekk tali assoċjazzjonijiet juri l-unità organizzattiva suffiċjenti għall-kisba ta’ ċerti objettivi. Ġeneralment, istituzzjonijiet statali u muniċipali ma jistgħux iressqu appelli kontra xulxin lill-qorti amministrattiva. Huwa permess biss f’ċirkostanzi eċċezzjonali meta d-deċiżjonijiet jew l-ommissjonijiet tal-amministrazzjoni istituzzjoni jaffettwa l-Istat jew muniċipalità, bħal kull persuna oħra (privati).

Dan l-approċċ wiesa’ għad-dritt li jitressaq ilment u ta’ appell huwa rikonoxxut b’mod simili għal kull tip ta’ kwistjonijiet ambjentali, inklużi kwistjonijiet dwar il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali jew proċeduri ta’ permessi IPPC.

Id-dritt li wieħed iressaq ilmenti u appelli purament b’interessi ambjentali hija l-unika eċċezzjoni fejn l-hekk imsejħa actio popularis (id-dritt li jiddefendu l-interessi komuni) huwa permess f’istituzzjonijiet amministrattivi jew fil-qorti. Fi kwalunkwe tip ta’ tilwim legali, il-persuna għandha tipprova tali ksur ta’ drittijiet suġġettivi tiegħu stess sabiex ikollhom id-dritt li jressqu lment jew ta’ appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja.

Skont l-Art. 29 tal-liġi dwar il-proċedura amministrattiva, fil-każijiet previsti mil-liġi, l-awtoritajiet pubbliċi għandhom id-dritt li jressqu lment quddiem awtorità amministrattiva Istituzzjoni jew appell quddiem qorti sabiex jiddefendi d-drittijiet u l-interessi legali ta’ individwi. Dan jista’ jinkludi wkoll id-dritt ta’ persuna privata li jgħixu f’ambjent mingħajr interess.

Skont l-liġi dwar l-Ombudsman, l-Ombudsman għandu d-dritt, wara l-istabbiliment ta’ ksur, li jiddefendi d-drittijiet u l-interessi ta’ individwu privat fil-qorti, jekk ikun meħtieġ fl-interess pubbliku.

Barra minn hekk, skont l-Uffiċċju tal-Prosekutur, il-prosekuturi jkollu d-dritt li jressaq appell quddiem il-Qorti jekk miżuri oħrajn, jiġifieri, it-twissija jew il-protesta, jew il-preżentazzjoni (ara l-Kapitolu VI), ma kinux ta’ suċċess.

VIII. Rappreżentanza legali

Bħala regola, kwalunkwe persuna tista’ żżur is-sit jew amministrattivi quddiem il-qorti personalment, mingħajr parir legali obbligatorju. B’kont meħud li l-qorti amministrattiva huwa marbut mal-prinċipju ta’ investigazzjoni oġġettiva, il-qorti tista’ ex officio tiċċara xi ambigwitajiet possibbli f’appell bil-miktub, jew li jitolbu l-parteċipanti u persuni oħra, jippreżentaw l-evidenza meħtieġa. Dan huwa avvanz kbir għall-persuni li jiddefendu d-drittijiet tagħhom jew tal-interessi tal-konsumaturi fil-qorti amministrattiva. Madankollu, persuna tista’ tinvolvi persuna oħra, avukat jew kwalunkwe persuna oħra, bħala r-rappreżentant tiegħu/tagħha u/jew

Traduzzjoni awtomatika

avukat fi proċeduri amministrattivi jew ġudizzjarji. M'hemm l-ebda regoli fuq parir legali obbligatorju għal proċedimenti ġudizzjarji fil-Qorti Amministrattiva, lanqas fil-Qorti Suprema.

Il-persuna li tkun tinħtieġ parir legali jista' jikkuntattja lill-membri ta' konsulenza (tal-Avukati Ġuramentati) kif ukoll avukati oħrajn. Huma jistgħu jagħtu pariri legali, iħejji dokumenti legali u jitwettqu attivitajiet legali.

Il-Lista tal-Avukati Mogħtija Ġurament

Bil-Latvjan fergħa ta' Transparency International delna jipprovdi l-għajnuna legali għaċ-ċittadini f'materji tal-bini u l-użu tal-art. *Del na ser ikun lest li jittratta l-każ f'sitwazzjonijiet fejn il-każ ikun ta' importanza pubblika sostanzjali, jiġifieri, meta d-dannu huwa kkawżat jew jista' jiġi kkawżat lill-ambjent, jew jekk il-każ jistax iservi ta' preċedent u jikkontribwixxu għat-titjib tal-liġi jew prattika legali.*

IX. Evidenza

Meta persuna tippreżenta appell għal deċiżjoni amministrattiva partikolari lill-Qorti tal-Ġustizzja, li l-evidenza kollha għad-dispożizzjoni tal-applikanti u jiġġustifika l-kritika tar-rikorrenti għandu jingħata lill -appell bil-miktub. Istituzzjoni amministrattiva (il-konvenut) għandha, min-naħa tagħha, jagħtu l-ispjegazzjonijiet tagħha l-evidenza kollha meħtieġa biex jiġġustifika d-deċiżjoni tal-istituzzjoni. Parteċipant fil-proċedura jistgħu jitolbu lill-qorti biex tiġbor il-provi l-oħra, inkluża x-xhieda orali u opinjonijiet ta' esperti. Il-Qorti tal-Ġustizzja hija libera li titlob provi ex officio, peress li l-Qorti tal-Ġustizzja hija marbuta bil-prinċipju ta' investigazzjoni oġġettiva u huwa d-dmir tal-Qorti tal-Ġustizzja biex tevalwa l-legalità tal-imsemmija deċiżjoni amministrattiva. Parteċipant fil-proċedura jistgħu wkoll tintroduċi provi ġodda waqt il-proċeduri fil-qorti, il-qorti tal-ewwel istanza jew anki fi ħdan il-Qorti tal-Appell. Qorti tal-Prim' Istanza ta' Kassazzjoni (Qorti Suprema) ma jaċċettax element ġdid, għaliex il-kompitu tagħha huwa li teżamina l-punti ta' liġi biss.

Il-Qorti Amministrattiva tista' taċċetta u jevalwaw kull tip ta' evidenza:

1) testimonjanzi tax-xhieda,

2) provi dokumentarji (inkluża għall-dokumenti miktuba, bl-awdjo, bil-vidjo u l-materjal diġitali),

3) evidenza materjali,

4) ta' opinjoni esperti (normalment prodotta matul il-proċedimenti tal-qorti minn esperti magħżula mill-qorti).

Bħala medja speċifika tal-akkwist ta' informazzjoni, il-qorti tista' tisma' l-opinjoni ta' amicus curiae l-ħabib ("il-Qorti"): Kwalunkwe assoċjazzjoni kkunsidrata bħala li tirrappreżenta l-interessi f'qasam partikolari u tkun f'pożizzjoni li tipprovdi opinjoni kompetenti, tista' titlob lill-Qorti biex tesprimi l-pożizzjoni tagħha fuq ċirkostanzi fattwali jew legali.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tirrifjuta li taċċetta provi ma humiex rilevanti għal dan il-każ. Il-valutazzjoni legali aċċettati u provi, il-Qorti Ġenerali tagħmel il-konklużjonijiet tagħha skont tal-konvinzjonijiet tagħha stess li għandu jkun ibbażat fuq b'mod komprensiv, sħiħ u oġġettivament evidenza verifikata, u skont il-kuxjenza ġudizzjarji bbażati fuq liġi tal-loġika, is-sejbiet tax-xjenza u l-prinċipji tal-ġustizzja.

Jekk il-parteċipanti mal-proċedura tal-Qorti jkollhom dubji raġonevoli dwar il-fatti li fuqhom hija bbażata d-deċiżjoni amministrattiva kkontestata, dawn jistgħu jitolbu lill-qorti biex tordna lil expert-examination. Jekk il-qorti tkun konvinta mill-ħtieġa ta' expert-examination, se tagħżel espert wieħed jew iktar, li jqis il-fehmiet tal-parteċipanti għall-proċedura. Il-parteċipanti jkollhom id-dritt li jipproponu kwistjonijiet li, fl-opinjoni tagħhom, jitolbu l-opinjoni ta' espert, iżda kwistjonijiet ser ikunu finalment determinat mill-qorti.

Il-Qorti tal-Prim' Istanza ser tevalwa l-opinjonijiet tal-esperti bl-istess mod evidenza oħra: Il-qorti mhijiex marbuta bl-opinjoni tal-espert, iżda se jagħmel konklużjonijiet finali wara li tevalwa l-kredibbiltà ta' din l-opinjoni. F'din l-istess sentenza, il-Qorti tal-Ġustizzja hija obbligata li tippreżenta r-raġunijiet għalfejn ingħatat preferenza lil ċerti xhieda meta mqabbla ma' oħrajn, u għalhekk ċerti fatti ġew rikonoxxuti bħala prova tal-fatti, filwaqt li oħrajn ma kinux.

Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni.

Meta deċiżjoni amministrattiva tiġi appellata lill-Qorti Amministrattiva, ir-rikors ippreżentat quddiem il-Qorti Ġenerali għandu effett sospensiv, jiġifieri, it-tħaddim ta' att amministrattiv huwa sospiż mid-data li fiha ġiet sottomessa l-applikazzjoni. Pereżempju, jekk persuna tressaq rikors kontra l-permess tal-bini, il-kostruzzjoni tal-bini inkwistjoni mhuwiex permess.

Madankollu, liġi tal-proċedura amministrattiva tistabbilixxi diversi eżenzjonijiet meta d-deċiżjoni amministrattiva kkontestata tista' tiġi eżegwita minkejja l-appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. L-eżenzjonijiet prinċipali huma kif ġej:

1) l-att aministrattiv jimponi obbligu li jħallas taxxa, dazji jew ħlas ieħor għal-lingwa tal-Istat jew mill-baġit ta' gvern lokali, ħlief penali;

Traduzzjoni awtomatika Traduzzjoni awtomatika Traduzzjoni awtomatika

2) huwa previst minn liġijiet oħra, pereżempju, jekk persuna tkun ippreżentat rikors kontra l-kundizzjonijiet tal-permess għall-attivitajiet ta' tniġġis ġenerali wara xahar ta' skadenza għall-appell kontra deċiżjonijiet amministrattivi, l-appell m'għandux jissospendi l-eżekuzzjoni tal-permess;

3 l-istituzzjoni, fejn jiddikjaraw ir-raġunijiet għall-urġenza ta' eżekuzzjoni fir-rigward ta' kwistjoni speċifika, ikun previst speċifikament f'att amministrattiv li għandha tiġi eżegwita mingħajr dewmien; jew

4) att amministrattiv ta' pulizija, gwardji tal-fruntiera, il-gwardja nazzjonali, is-servizz tat-tifi tan-nar u uffiċjali oħra awtorizzata bil-liġi hija maħruġa bl-għan ta' prevenzjoni ta' perikolu dirett immedjat għas-sigurtà tal-Istat, l-ordni pubbliku, jew il-ħajja, is-saħħa jew il-proprjetà ta' persuni;

5), l-att ikkontestat joħloq, jimmodifika jew itemm ir-relazzjoni legali tal-istituzzjoni ma' impjegat taċ-ċivil;

6) id-deċiżjoni kkontestata hija ta' natura ġenerali, pereżempju, tillimita l-użu ta' triq;

7), l-att ikkontestat huwa annullat jew jissospendi liċenzja jew permess speċjali oħra.

Parteċipant fil-proċedura jista' jitlob lill-qorti għall-protezzjoni proviżorja:

1) jekk l-appell ikollu effett sospensiv, id-destinatarju tad-deċiżjoni kkontestata tista' titlob lill-qorti biex jerġgħu jibdew joperaw (l-eżekuzzjoni) tad-deċiżjoni, pereżempju, li jippermetti li tibda x-xogħlijiet ta' kostruzzjoni u t-tħaddim tal-impjant;

2) jekk l-appell ma kellux effett sospensiv, il-persuna li tressaq rikors kontra din id-deċiżjoni jista' jitlob lill-Qorti għal sospensjoni tal-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni kkontestata.

Fiż-żewġ każijiet imsemmija hawn fuq, il-qorti tiddeċiedi dwar il-protezzjoni provviżorja, filwaqt li jitqiesu kemm il-legalità tad-deċiżjoni (malajr, mingħajr ħsara għall-aħħar sentenza) u l-possibbiltà ta' dannu għall-interessi involuti.

Jekk ikun hemm raġuni biex wieħed jemmen li l-att amministrattiv inkwistjoni, jew il-konsegwenzi ta' nuqqas ta' att amministrattiv jista' jikkawża dannu sinifikanti jew ħsara, il-prevenzjoni jew il-kumpens li jkun vinkolat jew jirrikjedi riżorsi inadegwat, u jekk l-analiżi ta' informazzjoni għad-dispożizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-att ikkontestat huwa prima facie illegali, il-Qorti tista', wara talba raġonata tal-applikant, tieħu deċiżjoni dwar inġunzjonijiet. Bħala mezz ta' rimedju b'mandat ta' inibizzjoni, il-Qorti tista' toħroġ:

1) Deċiżjoni ta' qorti li, sakemm ikun hemm sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, sostituti għal att amministrattiv jew azzjoni reali tal-istituzzjoni;

2) deċiżjoni tal-Qorti li jimponi obbligu fuq l-istituzzjoni rilevanti sabiex iwettaq azzjoni speċifika f'perjodu ta' żmien speċifikat jew tipprojbixxi azzjoni speċifika;

3) deċiżjoni tal-Qorti li tassenja fir-reġistru tal-artijiet li jirreġistraw restrizzjonijiet fuq id-dritt tas-sid li jiddisponi minnha ma' proprjetà immobbli.

Ir-regoli kollha msemmija hawn fuq huma applikati wkoll f'kawżi ambjentali.

Parteċipant fil-proċedura jistgħu jitolbu rimedju b'mandat ta' inibizzjoni fi kwalunkwe stadju tal-proċedura, il-Qorti tal-Appell u l-Qorti tal-Kassazzjoni, meta jikkunsidraw għall-protezzjoni proviżorja meħtieġa b'mod urġenti. L-ebda skadenzi formali huma applikati. L-eżerċizzju tad-drittijiet li titlob il-protezzjoni provviżorja tista' ma tikkawżax, fiha nnifisha, il-konsegwenzi mhux favorevoli, inklużi dawk li jaqgħu taħt il-liġi privata. Dan ifisser li l-persuna ma tkunx responsabbli għal telf finanzjarju kkawżat lil persuna oħra permezz ta' deċiżjoni tal-Qorti.

Id-deċiżjoni tal-Qorti dwar mandat ta' inibizzjoni jistgħu jiġu appellati. Barra minn hekk, parteċipant jista' jitlob biex jissostitwixxi jew jirrevoka impost permezz ta' rimedju b'mandat ta' inibizzjoni.

XI. Fuq l-ispejjeż

Proċeduri amministrattivi ta' istituzzjonijiet amministrattivi huma mingħajr ħlas.

Jekk il-persuna tippreżenta appell quddiem il-qorti amministrattiva, huwa/hija għandu jqis it-tariffi tal-Istat.

Kemm fi proċeduri amministrattivi u ġudizzjarji l-persuna irid ikopri l-ispejjeż tiegħu stess:

Traduzzjoni awtomatika

1) ħlas lil rappreżentant jew konsulent legali (il-persuna li tinvolvi xi); Jekk istituzzjoni (amministrattiva jew il-qorti għaldaqstant) tqis li l-persuna destinatarja tad-deċiżjoni, persuna fiżika biss) tkun f'sitwazzjoni finanzjarja diffiċli u li tal-fajl amministrattiv partikolari huwa kkumplikat, jista' jiddeċiedi li r-remunerazzjoni li rappreżentant ta' din il-persuna, f'qafas regolat, għandu jitħallas mill-baġit tal-Istat.

2) pagament lil esperti (il-persuna li tinvolvi xi fuq l-inizjattiva tiegħu/tagħha); Il-baġit tal-Istat se tkopri r-rimunerazzjoni mħallsa biss lil esperti assenjati bid-deċiżjoni tal-Qorti.

It-taxxi tal-Istat. Meta tressaq appell quddiem il-qorti amministrattiva tal-ewwel istanza, l-applikant għandu jħallas tariffa tal-Istat fl-ammont ta' LVL 20 (app. EUR 29). It-tariffa tal-Istat biex ir-rikors tal-ewwel istanza tas -sentenza tal-Qorti huwa LVL 40 (app. EUR 57). Depożitu ħlas għat-tressiq ta' kassazzjoni quddiem il-Qorti Suprema hi LVL 50 (EUR 71) (li jibdew minn Marzu tal-1, 2013). Id-depożitu ħlas biex jintalab rimedju b'mandat ta' inibizzjoni jew ancillari għal ilmenti dwar deċiżjonijiet proċedurali huwa LVL 10 (app. EUR 14). Ħlas ta' depożitu għal kwistjonijiet de novo b'rabta ma' fatti newly-discovered huwa LVL 10 (app. EUR 14).

L-ammont tad-dritt tal-Istat huwa l-istess għall-kategoriji kollha ta' kawżi amministrattivi. Teżisti eċċezzjoni għal min qed ifittex ażil, każijiet li jkunu bla ħlas. Il-Qorti tal-Ġustizzja, b'kunsiderazzjoni tas-sitwazzjoni finanzjarja ta' persuna fiżika, jistgħu jnaqqsu l-ammont tal-miżata jew jeżentaw mill-obbligu li tħallas it-tariffa.

Liġi tal-proċedura amministrattiva ma jippreskrivix kwalunkwe ħlasijiet oħra jew ħlasijiet tad-depożiti.

L-ispejjeż relatati ma' għajnuna legali jew expert-examinations mhumiex regolati u tkun tiddependi l-aktar fuq is-sitwazzjoni tas-suq, il-kumplessità tal-każ jew iċ-ċirkostanzi fattwali eżaminati minn esperti.

Fis-sentenza, il-Qorti tordna rimborż tad-dritt tal-Istat: Jekk l-appell kontra d-deċiżjoni amministrattiva jew l-omissjoni ma kinux ta' suċċess bis-sħiħ jew f'parti, il-qorti tordna lill-konvenut (l-Istat jew il-muniċipalità tagħhom) biex tirrimborża ħlasijiet lill-pretendent; Jekk l-appell ma ġie milqugħ, ir-rikorrenti mhumiex se jirkupraw it-tariffa tal-Istat imħallsa. L-istess prinċipju japplika għal pagamenti tad-depożiti: l-applikant jirċievi lura d-depożitu f'każ ta' pagament tiegħu/tagħha (kassazzjoni ilment jew talba għal rimedju b' mandat ta' inibizzjoni, aggravju anċillari jew de novo r-reviżjoni) kien ta' suċċess.

Id-deċiżjoni tal-Qorti dwar ir-rimborż ta' spejjeż ma tkoprix tipi oħra ta' spejjeż. Għalhekk, kwalunkwe spejjeż oħra, ħlief tariffi u pagamenti, depożiti li jsiru lill-parteċipanti, ma jiġux irkuprati. Iżda, jekk l-appell kontra d-deċiżjoni amministrattiva kienet ta' suċċess, ir-rikorrent għaldaqstant tista' titlob lill-konvenut sabiex jirkupra d-danni kollha kkawżati minn deċiżjoni illegali, u dan jista' jinkludi ħlasijiet preċedenti għal konsulent legali jew esperti.

XII. Mekkaniżmi ta' għajnuna finanzjarja

Persuna fiżika tappella deċiżjoni amministrattiva quddiem il-qorti amministrattiva tista' titlob:

1) għat-tnaqqis tal-ammont tal-pagament statali jew eżenzjoni mill-obbligu li jħallsu t-tariffa. Il-Qorti tal-Prim' Istanza ser tieħu kont tas-sitwazzjoni finanzjarja ta' din il-persuna;

2) għall-kalkolu tar-remunerazzjoni li r-rappreżentant tiegħu/tagħha. Jekk il-Qorti ssib li l-persuna destinatarja tad-deċiżjoni, persuna fiżika biss) tkun f'sitwazzjoni finanzjarja diffiċli u li tal-fajl amministrattiv partikolari huwa kkumplikat, jista' jiddeċiedi li r-remunerazzjoni li rappreżentant ta' din il-persuna, f'qafas regolat, għandu jitħallas mill-baġit tal-Istat.

Liġi dwar l-Għajnuna Legali mill-Istat tiggarantixxi appoġġ finanzjarju mill-baġit tal-Istat għal għajnuna legali fi proċeduri fil-qorti u barra mill-qorti. Huwa separat għal mekkaniżmu ta' għajnuna legali ċivili, kriminali u amministrattiv, amministrati minn amministrazzjoni għall-għajnuna legali. Madankollu, l-għajnuna legali tingħata biss għal dawk li jikkonċernaw kwistjonijiet amministrattivi għall-għoti tal-asil u mhux iffinanzjat mill-Istat tista' tiġi pprovduta għajnuna legali fi kwistjonijiet ambjentali.

Kultant ikun possibbli, fuq bażi individwali, jirċievu assistenza legali pro bono fi kwistjonijiet amministrattivi. Pereżempju, jekk l-eżitu tal-kawża jew l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet legali jistgħu jkunu sinifikanti, l-avukati huma xi drabi jkunu lesti jipprovdu pariri legali mingħajr ħlas. Mill-2010, erba' kumpaniji legali qablu li jipparteċipaw fi Proġett Fondazzjoni Soros tal-proġett u li jipprovdu pariri legali pro bono lill-NGOs permezz ta' ċentru ta' konsulenza legali pro bono (tel. + 371 67294646). http://www.sfl.lv/public/index.html Ditti oħra ta' avukati u l-avukati jkunu jistgħu jiġu kkuntattjati.

Klinika Legali l-funzjonament fl-Università tal-Latvja huwa lest li jagħti pariri legali lil persuni bi dħul baxx. http://www.lu.lv/eng/faculties/fl/structural-units/the-legal-aid-and-assistance-centre/ Normalment tal-pariri legali pprovduti minn studenti tal-liġi tkopri dawn il-fergħat bħala impjieg, kera ta' bini residenzjali, jew manteniment għat-tfal.

Traduzzjoni awtomatika

Bil-Latvjan fergħa ta' Transparency International delna jipprovdi l-għajnuna legali għaċ-ċittadini f'materji tal-bini u l-użu tal-art. *Delna huma lesti biex tittrattaw il-każ f'sitwazzjonijiet fejn il-każ ikun ta' importanza pubblika sostanzjali, jiġifieri, meta d-dannu huwa kkawżat jew jista' jiġi kkawżat lill-ambjent, jew jekk il-każ jistax iservi ta' preċedent u jikkontribwixxu għat-titjib tal-liġi jew prattika legali.*

XIII. Tempestività

L-istituzzjonijiet għandhom jipprovdu deċiżjonijiet amministrattivi tagħhom fi żmien xahar mill-jum meta l-persuna tkun iddepożitata l-applikazzjoni tiegħu jew ilment. F'każijiet urġenti, il-persuna tista' titlob lill-istituzzjoni tadotta d-deċiżjoni immedjatament.

Minħabba raġunijiet oġġettivi, l-istituzzjoni tista' testendi l-limitu ta' żmien għal perjodu li ma għandux jaqbeż l-erba' xhur. Jekk ikun hemm diffikultajiet oġġettivi biex jiġu ċċarati ċ-ċirkustanzi fattwali, il-limiti ta' żmien jistgħu jiġu estiżi għal massimu ta' sena, ta' permess minn qabel amministrattiva superjuri ta' istituzzjoni. Id-deċiżjoni tal-istituzzjoni li testendi l-limitu ta' żmien jista' jkun suġġett għal appell quddiem ġerarkija amministrattiva jew istituzzjoni, konsegwentement, lill-Qorti tal-Ġustizzja.

Jekk ikun hemm dewmien fl-għoti tad-Deċiżjoni, ma hemm l-ebda sanzjonijiet immedjati possibbli kontra l-istituzzjoni. Madankollu, il-persuna għandha mbagħad jitħalla jressaq l-appell tiegħu/tagħha prinċipalment il-kwistjoni immedjatament quddiem il-qorti amministrattiva u, barra minn hekk, il-kwistjoni prinċipali, li titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi dwar kumpens xieraq għal telf finanzjarju jew dannu morali kkawżat minn dewmien.

Jekk il-persuna tiddeċiedi li jsir appell kontra deċiżjoni amministrattiva quddiem il-qorti amministrattiva, u l-appell għandu jiġi ppreżentat fi żmien xahar mill-ħruġ tad-deċiżjoni amministrattiva, jew fi żmien sena f'każijiet meta t-tweġiba ma jkunx ingħata jew meta l-proċedura għas-sottomissjoni ta' appell ma jkunx ġie ċċarat fid-deċiżjoni bil-miktub. Il-persuna li ma hijiex destinatarja tad-deċiżjoni u ma ġietx involuta fil-proċedura amministrattiva (pereżempju, NGO ambjentali) għandha tippreżenta appell quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja fi żmien xahar mill-jum meta l-persuna tkun informata bih, iżda mhux aktar tard minn fi żmien perjodu ta' sena mid-data li fiha d-deċiżjoni tidħol fis-seħħ. Il-parteċipanti għall-proċedimenti tal-Qorti se jkunu informati dwar dawn ir-regoli proċedurali obbligatorji u l-limiti ta' żmien matul il-proċedimenti tal-qorti. Il-limitu ta' żmien biex jitressaq appell kontra s-sentenza tal-Qorti tal-Prim' Istanza u għall-preżentazzjoni ta' kassazzjoni quddiem il-Qorti Suprema huwa ta' xahar. Aktar importanti deċiżjonijiet proċedurali tal-Qorti, pereżempju, ir-rifjut tal-Qorti tal-Ġustizzja li taċċetta l-applikazzjoni, jistgħu jiġu appellati quddiem qorti superjuri, u dan għandu jsir fi żmien 14 jum.

Il-Qorti għandhom isegwu l-limiti ta' żmien meta:

1) tiddeċiedi dwar l-aċċettazzjoni ta' applikazzjoni mill-Qorti (7 jum; Il-limitu ta' żmien jista' jiġi estiż sa xahar);

2) tiddeċiedi dwar rimedju b'mandat ta' inibizzjoni (fi żmien raġonevoli skont l-urġenza tal-kwistjoni, iżda mhux aktar minn xahar);

3) li tagħti s-sentenza wara s-seduti tal-qorti (21 jum li fih il-qorti tal-ewwel istanza kif ukoll il-qorti tal-appell, u 30 jum tal-Qorti Suprema; Dan tal-aħħar jista' jiġi estiż għal xahrejn oħra).

B'mod ieħor, il-qorti mhix marbuta ma' limiti ta' żmien stretti u mhijiex obbligata li tirrevedi każijiet f'ċertu perjodu ta' żmien. Iżda, naturalment, hija tkun obbligata li tirrevedi u tagħti deċiżjoni finali malajr kemm jista' jkun f'ordni konsekuttiva.

Dawk ir-regoli japplikaw bl-istess mod għal kull tip ta' każijiet, inklużi dawk ambjentali.

It-tul ta' żmien tipiku ta' każ il-qorti ambjentali hija ta' madwar 1 sena għal 1,5 sena għal qorti distrettwali, il-qorti reġjonali u madwar 9 xahar tal-Qorti Suprema.

Dewmien sinifikanti fl-implimentazzjoni ta' deċiżjonijiet u sentenzi jew dewmien ta' skadenza oħra stipulata fil-liġi tista' tkun bażi għal miżuri dixxiplinari kontra l-imħallfin.

XIV. Kwistjonijiet oħra

Deċiżjonijiet finali biss ta' ċerti atti amministrattivi, proċeduri amministrattivi (nuqqasijiet ċari) normalment jistgħu jiġu appellati quddiem il-qorti amministrattiva. Għalhekk il-pubbliku ġeneralment appelli quddiem il-Qorti deċiżjonijiet bħal permessi għall-bini, jaċċettaw deċiżjonijiet tal-attivitajiet intenzjonati, permessi għall-attivitajiet ta' tniġġis, jew l-użu tal-ilma jippermetti, bil-possibbiltà li jirrevedu deċiżjonijiet proċedurali preċedenti. Jappellaw id-deċiżjonijiet tal-iskrinjar tal-VIA hija teknika użata ta' spiss jidħlu l-qrati. Mhuwiex possibbli li titlob biss għal kumpens mingħajr preċedenti ta' litiganti, deċiżjoni jew ommissjoni li jikkawżaw ħsarat lill-ambjent.

Traduzzjoni awtomatika

Il-pubbliku jista' jkollu aċċess għal informazzjoni li faċli jifimha dwar kwistjonijiet ambjentali, inkluż oqsma differenti tal-attivitajiet tal-gvern, u l-aċċess għall-ġustizzja fuq is-sit tal-internet: Il-Ministeru għall-Protezzjoni Ambjentali u l-Iżvilupp Reġjonali, fejn wieħed jista' jsib link to brochure dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali. http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/vides_informacija_un_sabiedribas_lidzdaliba/files/text/Darb_jomas/PieejaTiesuVarai_RECbrosura2008_LV.pdf

Il-portal tal-internet sal-awtoritajiet ġudizzjarji li jipprovdi informazzjoni dwar litigazzjoni amministrattiva, b'mudelli ta' dokumenti proċedurali. http://www.tiesas.lv/

Ma hemm l-ebda regoli speċifiċi dwar is-soluzzjoni alternattiva tat-tilwim (ADR) daħlu fis-seħħ. Abbozz ta' liġi jiġi propost tagħha quddiem il-Kabinett tal-Ministri. Madankollu, il-parteċipanti skont proċeduri amministrattivi jew ġudizzjarja, anke fi kwistjonijiet ambjentali, huma liberi li jiddelibera u li jikkonkludu kuntratt amministrattiv dwar il-kwistjoni inkwistjoni u b'hekk li jsolvu tilwim legali qabel id-deċiżjoni tal-Qorti.

XV. Tkun barrani

Skont il-liġi dwar is-setgħa ġudizzjarja l-persuni kollha huma ugwali quddiem il-liġi u l-Qorti. Il-każijiet jiġu konklużi irrispettivament minn, fost oħrajn, l-oriġini, in-nazzjonalità jew il-post ta' residenza ta' persuna.

Il-lingwa tal-qorti hija Latvjana. Parteċipanti li m'għandhomx kompetenza fil-lingwa uffiċjali jkunu jistgħu jipparteċipaw fil-proċeduri, bl-għajnuna ta' interpretu. Il-Qorti tipprovdi interpretu, imħallas mill-gvern, għall-persuni naturali jew ir-rappreżentanti tagħhom sabiex jiffamiljarizzaw ruħhom ma' dokumenti tal-kawża u għall-parteċipazzjoni fis-seduti ta' smigħ. Il-Qorti, b'mod volontarju, tista' tipprovdi interpretu wkoll għal persuna ġuridika.

XVI. Każijiet transkonfinali

Ir-regoli proċedurali huma l-istess f'kull każ. Il-liġi Latvjana ma tillimitax locus standi quddiem il-Qorti skont l-effetti diretti jew indiretti tad-deċiżjoni dwar persuni individwali li tapplika quddiem il-qorti amministrattiva. B'hekk kull persuna, inklużi l-NGOs, jista' japplika għand il-qorti amministrattiva jekk jista' juri motivazzjoni raġonevoli li d-deċiżjoni amministrattiva jew l-ommissjoni tikser il-liġi tal-protezzjoni tal-ambjent u tan-natura, jew li jistgħu joħolqu theddid ta' ħsara jew dannu lill-ambjent. Matul il-proċedura ġudizzjarja, il-parteċipanti jistgħu jitolbu l-istess soluzzjonijiet proċedurali, inkluż rimedju b'mandat ta' inibizzjoni u miżuri interim.

Assistenza finanzjarja għal għajnuna legali tista' tingħata biss lil persuni fiżiċi (destinatarji) f'sitwazzjoni finanzjarja diffiċli u tal-fajl amministrattiv partikolari biss jekk hija kkumplikata. Għalhekk, il-possibbiltà għal entitajiet pubbliċi jew NGOs li jiksbu appoġġ finanzjarju mill-baġit tal-Istat huwa kważi eskluż.

Tikseb assistenza legali pro bono taqa' fi ħdan il-parteċipanti biex tinnegozja ma' avukat jew ditta ta' avukati.

M'hemm l-ebda dispożizzjoni legali jew prattika tal-Qorti dwar l-għażla tal-qorti fil-Latvja jew pajjiż ieħor f'każ ta' effett transkonfinali ta' deċiżjonijiet ambjentali. Il-qrati Latvjani jkollhom ġurisdizzjoni fuq id-deċiżjonijiet ta' istituzzjonijiet amministrattivi Latvjan.

Links relatati

- Latvijas Republikas Satversme — Il-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Latvja) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Vides aizsardzības likums (ambjentali), b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Par ietekmes UZ vidi novērtējumu (liġi dwar l-evalwazzjoni tal-impatt ambjentali) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Par piesārņojumu (liġi dwar it-tniġġis) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Atkritumu apsaimniekošanas likums (liġi dwar il-ġestjoni tal-iskart) b'aktar link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Administratīvā procesa likums (liġi tal-proċedura amministrattiva) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Informācijas atklātības likums (liġi dwar il-libertà tal-informazzjoni) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Prokuratūras likums (Uffiċċju tal-Prosekutur LAS) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Tiesībsarga likums (Ombudsman) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Par tiesu varu (il-liġi dwar is-setgħa ġudizzjarja) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Teritorijas Attīstības plānošanas likums (liġi dwar l-ippjanar tal-iżvilupp territorjali) b'link għall-verżjoni bl-Ingliż
- Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (il-Kodiċi Latvjan dwar Ksur Amministrattiv)
- Reġistru ta' esperti tan-natura
- Il-Lista tal-Avukati Mogħtija Ġurament

Traduzzjoni awtomatika

- Bil-Latvjan għas-sitt proġetti delna, għajnuna legali
- Fondazzjoni Soros fil-Latvja, informazzjoni dwar pariri legali pro-bono http://www.sfl.lv/public/30263.html
- Is-soċjetà ta' protezzjoni Jurmala
- Is-Soċjetà Ornitoloġika Latvjana
- L-Ombudsman
- Uffiċċju tal-Prosekutur
- Qrati, inkluż informazzjoni dwar proċeduri u mudelli ta' dokumenti
- Il-ġurisprudenza tal-Qorti Suprema, tipprovdi bażi tad-data, inkluż fis-settur ambjentali
- Informazzjoni dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

---

Din hija verżjoni tradotta awtomatikament tal-kontenut. Is-sid ta' din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obbligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta' dan it-test tradott b'mod awtomatiku.

L-aħħar aġġornament: 14/09/2016